

Parlamentul
Republicii Moldova

IC nr. 03/02-51

29.05.2023

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 02.04.1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului.

Anexă:

1. *Proiectul de lege;*
2. *Nota informativă.*

Digitally signed by Coșeru Ina
Date: 2023.05.29 15:41:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Deputat în Parlament
Ina CÔȘERU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>160</u>		
" <u>30</u> "	<u>05</u>	20 <u>23</u>
Ora _____		

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 54–55, art. 378), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La Articolul 3. Noțiuni generale:

1.1. noțiunile de „*ambalaj primar*”, „*ambalaj primar compozit*” și „*ambalaj secundar*” - se exclud;

1.2. se completează cu următoarele noțiuni:

„*ambalaje* - produse realizate din orice materiale, de orice natură, utilizate pentru a conține, a proteja, a manevra, a prezenta și a furniza bunurile, de la materii prime la bunuri prelucrate, de la producător la utilizator sau la consumator, utilizate ca ambalaje primare, ambalaje secundare, ambalaje terțiare și ambalaje de desfacere. Articolele „nereturnabile” utilizate în aceleași scopuri, de asemenea, se consideră ambalaje;

ambalaj compozit - înseamnă un ambalaj confecționat din două sau mai multe straturi de materiale diferite care nu pot fi separate manual, formând o singură unitate integrală, constituită dintr-un recipient interior și un înveliș exterior, care este umplută, depozitată, transportată și golită ca atare;

ambalaj primar – ambalaj conceput și realizat pentru a îndeplini funcția de unitate de vânzare, pentru utilizatorul final sau consumator, în punctul de achiziție;

ambalaj secundar – ambalaj grupat, supra-ambalaj – ambalaj conceput pentru a constitui la punctul de achiziție o grupare a unui număr de unități de vânzare, indiferent dacă acesta este vândut ca atare către utilizator sau consumatorul final ori dacă el servește numai ca mijloc de umplere a rafturilor în punctul de vânzare; el poate fi separat de produs fără a afecta caracteristicile produsului;

ambalaj terțiar (ambalaj pentru transport) - ambalaj conceput pentru a ușura manipularea și transportul unui număr de unități de vânzare sau ambalaje grupate, în scopul prevenirii deteriorării în timpul manipulării ori

transportului. Ambalajul pentru transport nu include containerele rutiere, feroviare, navale sau aeriene;

ambalaj de desfacere – ambalaj care este destinat a fi umplut la punctele de vânzare, precum și obiectele „de unică folosință”, vândute umplute sau destinate a fi umplute în punctele de desfacere;

deșeuri de ambalaje - cantitatea de ambalaje sau materiale de ambalare care devin deșeuri după ce acestea au fost utilizate pentru a conține, a proteja, a livra și a prezenta produse și pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. Deșeurile de ambalaje generate nu includ reziduurile de orice fel, rezultate din producția de ambalaje și de materiale de ambalare ori din orice alt proces de producție;

Ambalaj nereciclabil – ambalaj care, odată devenit deșeu, poate fi folosit doar pentru valorificare energetică sau eliminare;

Ambalaj reciclabil - ambalaj care odată devenit deșeu poate fi transformat prin operațiunile de valorificare din anexa nr. 2 din Legea deșeurilor nr. 209 din 29.07.2016 în produse, materiale sau substanțe pentru a-și îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri. Aceasta include retratarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică sau conversia în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau drept umplutură și nu include nici eliminarea”.

2. Legea se completează cu articolul (3¹) cu următorul conținut:

“Articolul 3¹. Plasarea pe piață

În sensul prezentei legi, plasare pe piață înseamnă orice tip de furnizare a unui produs pe piață pentru prima dată, cu titlu profesional, spre distribuire, consum sau utilizare în cursul unei activități comerciale, fie contra cost, fie gratuit. Importul pe teritoriul vamal național se consideră plasare pe piață.

3. La Articolul 11

alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) ambalajele fabricate din hârtie, carton, plastic, sticlă, metale, lemn sau compozit (clasificate la pozițiile tarifare 3923, 4415, 4819, 7010, 7310, 7311, 7606 12, 7613, 7612) ce conțin produse;”

din alineatul (2), literele c) și d) - se exclud;

la alineatul (3) cuvântul „importului” se înlocuiește cu cuvintele „plasării pe piață”;

la alineatul (4), punctul 2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„2) pentru ambalaje, mărimea taxei se stabilesc în sumă absolută la o unitate de măsură a greutateii tipului de material din care sunt confecționate

ambalajele (hârtie sau carton, plastic, sticlă, metale, lemn și compozit), după cum urmează:

Materialul ambalajului	Valoarea taxei pe ambalaje (lei/tonă)	
	Nereciclabil	Reciclabil
hârtie și carton 4819	4000 lei	2800 lei
Plastic 3923	18000 lei	13000 lei
Sticlă 7010	8000 lei	6000 lei
Metale, inclusiv aluminiu 7606 12, 7612, 7310, 7311	6000 lei	4000 lei
Lemn 4415	5000 lei	4000 lei
Compozit	4000 lei	2800 lei

la alineatul (4) după punctul 2), se introduce punctul 2¹) care va avea următorul cuprins:

„2¹) În sensul prezentei legi, compozit se referă la ambalajele compozit conform definiției de la articolul 3, care au fost fabricate folosind materialele de la poziția tarifară 4811.”;

la alineatul (4) punctele 3) și 4) - se exclud;

alineatul (5) punctul 2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„2) pentru ambalaje - greutatea ambalajelor de fiecare tip de materiale din care sunt confecționate.”.

se introduce alineatul (7) , cu următorul cuprins:

„(7) Subiecții legii, care sunt înregistrați în SIA-MD, beneficiază de o scutire de taxă pe ambalaje, egală cu raportul dintre cantitatea de deșeuri valorificate și cantitatea de deșeuri care corespunde obiectivului de valorificare conform anexei nr. 2 din HG 561/2020, înmulțit cu taxa pe ambalaje conform alineatului 2) al prezentului articol. Subiecții care au atins obiectivul de valorificare nu achită taxa pe ambalaje conform prezentului articol.

$$S=V/T^*T_i$$

Unde:

S=Scutire;

V=Cantitatea de deșeuri reciclată;

T=Cantitatea de deșeuri ce corespunde țintei de reciclare conform anexei nr. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 561/2020;

T_i = Valoarea Taxei pe ambalaje conform punctului 4 al prezentului articol;

4. La Articolul 14.

alineatul (4) se modifică și va avea următorul conținut:

„(4) Subiecții vizați la art. 11 alin. (1), care nu fac parte dintr-un sistem colectiv sau nu s-au înregistrat ca sistem individual, calculează și achită plățile corespunzătoare și prezintă darea de seamă respectivă lunar, până la data de 25 a lunii imediat următoare lunii de gestiune.”

se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Subiecții vizați la art. 11 alin. (1), care fac parte dintr-un sistem colectiv sau s-au înregistrat ca sistem individual calculează și achită plățile corespunzătoare și prezintă darea de seamă anuală, până la data de 25 aprilie a anului imediat următor anului de gestiune.”

5. Se completează cu Articolul 20, care va avea următorul cuprins:

„Articolul 20.

Pentru anul 2023, țintele de colectare și reciclare se calculează având ca bază de calcul ambalajele puse pe piață începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi”.

6. La anexa nr. 8 din lege, pozițiile tarifare 3923, 4811, 4819 20 000, 4819, 7612 - se exclud.

Art. II. - Dispoziții finale

1. Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

2. Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

Președintele Parlamentului

Nota informativă
la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 1540/1998
privind plata pentru poluarea mediului

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului este elaborat de către un deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Ina Coșeru.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului (Legea nr. 1540/1998), rezultă din necesitatea armonizării unor aspecte ce țin de aplicarea principiilor responsabilității extinse a producătorului (REP) de ambalaje, prevăzute în Legea nr. 209/2016 privind deșeurile (Legea nr. 209/2016) și HG nr. 561/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (HG nr. 561/2016) cu Legea nr. 1540/1998. Conceptul REP a fost introdus în legislația Republicii Moldova în baza prevederilor existente în legislația UE, astfel Regulamentul privind ambalaje și a deșeurilor de ambalaje, aprobat prin HG nr. 561/2020 transpune parțial Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje.

Conform prevederilor Legii nr. 209/2016 art. 12, și a HG nr. 561/2020, responsabilitatea gestionării ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje revine exclusiv producătorilor de bunuri ambalate (în sensul legii, agenții economice care pun pentru prima dată pe piața Republicii Moldovei produse ambalate), care au obligația (fie individual, fie colectiv), de a recupera și valorifica deșeurilor de ambalaje. Acest proces de recuperare și valorificare a deșeurilor de ambalaje presupune o serie de activități care generează costuri suplimentare pentru producătorii de bunuri ambalate. Totodată, până la introducerea prevederilor conceptului REP în legislația RM, din anul 1998 și până în prezent, conform Legii nr. 1540/1998 art. 11, producătorii de bunuri ambalate achită taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluare mediului, care conform art.1 are ca scop, descurajarea activității economice ce cauzează prejudicii mediului, stimularea diminuării formării deșeurilor de ambalaje, și formarea fondurilor ecologice pentru finanțarea activității orientate spre ameliorarea calității mediului. Astfel, odată cu intrarea în vigoare a prevederilor ce țin

de implementarea conceptului REP, scopul taxei pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluare mediului, se regăsește pe deplin în prevederile date, iar aplicarea taxei date concomitent cu aplicarea REP provoacă o sarcină dublă și o presiune financiară nejustificată pentru producători, care ar putea investi aceste fonduri nemijlocit în activitățile de implementare a REP, eficientizând atât gestionarea durabilă a deșeurilor de ambalaje cât și activitatea economică a producătorilor. Astfel, modificările aduse prin prezentul proiect, au ca scop scutirea de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluare mediului, a producătorilor de ambalaje care demonstrează implementarea REP conform prevederilor Legii nr. 209/2016 și HG nr. 561/2020.

Conform art. 11, alin. (4), din Legea nr. 1540/1998, cota taxei pentru ambalaje se calculează în baza cantității (numărului) unităților de ambalaje de fiecare categorie de volum/greutate a unității de ambalaj în care este ambalat produsul. Totodată, conform Anexei nr. 2 a Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin HG nr. 561/2020, obiectivele de valorificare sunt stabilite ca procentaj din greutatea totală a materialelor de ambalaj care au fost plasate pe piață. Acest aspect devine și mai important în procesul de stabilire a trasabilității ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, unde uniformizarea unității de măsură ca masă (tone), pe parcursul întregului ciclu economic al produselor, este indicată atât de practica națională cât și cea internațională ca fiind cea mai bună soluție. Astfel, în colaborare cu asociațiile de business, agenții economici și ong-urile de mediu, se dorește uniformizarea unității de măsură în raportări pe tot circuitul economic al ambalajelor, și anume în unitate de măsură: greutate (tone), pentru a asigura condiții pentru o raportare cât mai clară.

Suplimentar, elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului a fost condiționată de nevoia de a asigura condiții de concurență loială pentru toți actorii economici care importă sau produc bunuri ambalate în Republica Moldova. Conform prevederilor legale în vigoare, producătorii locali achitau o taxă pentru poluarea mediului de până la 10 ori mai mică decât importatorii pentru aceleași produse.

Reieșind din modificările descrise mai sus, a devenit necesară stabilirea unei noi baze de taxare a deșeurilor de ambalaje în funcție de greutate. Mărimea valorii taxei pe ambalaje a fost stabilită la un nivel care ar urma să încurajeze participarea activă a agenților economici la implementarea cât mai eficientă a sistemului REP și să stimuleze atingerea țintelor de reciclare din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 561/2020.

Modificările aduse, vin totodată să armonizeze prevederilor Legii nr. 1540/1998 cu prevederile Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, a cărei modificări au intrat în vigoare la 01.01.2023.

Având în vedere experiențele țărilor europene, dar și conform calculelor la nivel național, implementarea instrumentului financiar descris mai sus va avea ca rezultat reducerea poluării provenite de la deșeurile de ambalaje, în special deșeurile de plastic și deșeurile care nu pot fi reciclate, manifestată prin reintroducerea lor în circuitul economic ca materie secundară, care la rândul ei ar permite o utilizare mai eficientă a resurselor naturale, reducând astfel volumul de deșeuri care ajung în depozitele de deșeuri, protejând atât mediul cât și sănătatea oamenilor.

Implementarea la nivelul UE a conceptului REP a dus la o eficientizare a gestiunii deșeurilor prin minimizarea cantităților de deșeuri generate, creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor, creșterea ratei de reciclare, precum și reducerea consumului de materii prime prin folosirea materialelor reciclate.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

În conformitate cu Acordul de Asociere RM-UE, legislația Republicii Moldova urmează a fi aliniată la cadrul normativ european și, inclusiv, la Directiva UE 2008/98/CE privind deșeurile și Directiva UE 94/62/EC privind ambalajele și deșeurile de ambalaje.

Conceptul REP este prevăzut în Directiva UE 2008/98/CE privind deșeurile, care a fost transpus în legislația națională prin Legea nr. 209/2016, HG nr. 561/2020, dar și alte acte normative. Prin transpunerea acquis-ului Uniunii Europene, Moldova este obligată să asigure punerea în aplicare și implementarea conceptului REP.

Cu toate că Legea nr. 209/2016 și HG nr. 561/2020 introduc în legislația națională conceptul de REP, instrumentele de constrângere și stimulare (inclusiv fiscale) privind aplicarea REP în Republica Moldova, nu sunt suficiente. Astfel, pentru a stimula agenții economici să aplice REP, se introduc instrumente fiscale care ar urma să faciliteze atingerea ȋntelilor de valorificare a deșeurilor de ambalaje de către producători.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului includ:

- uniformizarea unității de măsură la stabilirea cotei taxei pentru ambalaje, cu unitatea de măsură specificată atât în Legea nr. 209/2016 privind deșeurile cât și în HG nr. 561/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje pentru a putea duce o evidență exactă a cantității de ambalaje ajunse deșeuri și pentru a putea calcula țintele de colectare și în cele din urmă, taxa, pentru fiecare agent economic în parte.
- includerea în Legea nr. 1540/1998 a unor poziții tarifare noi, care conform noului nomenclator combinat al mărfurilor, reprezintă ambalaje fabricate din hârtie, carton, plastic, sticlă, metale și/sau lemn, care vor fi supuse taxei pentru ambalaje. Totodată, se exclud din Anexa nr. 8 a Legii nr. 1540/1998, toate pozițiile tarifare care reprezintă ambalaje și sunt supuse taxei pentru ambalaje. În prezent sunt taxate doar ambalajele din masă plastică, ambalajul primar compozit și ambalajul primar din aluminiu.
- actualizarea definițiilor noțiunilor Legii nr. 1540/1998 pentru a fi în conformitate cu legislația europeană, cu Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și cu HG nr. 561/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje. Definițiile actuale nu au fost modificate esențial din anul 1998 și acestea lasă loc de interpretare la aplicarea legii.
- Includerea în lege a unui mecanism de scutire de taxa pentru ambalaje a acelor agenți economici care recuperează și reciclează ambalajele puse pe piață de către aceștia.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul prevede introducerea taxelor pentru poluare pentru unele categorii de deșeuri de ambalaje care nu se taxau anterior, cum ar fi ambalajele compozit. Totodată, în proiectul legii este prevăzută scutirea de până la 100% din taxa pentru poluarea mediului pentru acei agenți economici care ating țintele de colectare și valorificare prevăzută la anexa nr. 2 din HG 561/2020. Astfel, având în vedere noile poziții tarifare adăugate și scutirea de taxa introdusă, conform calculelor Ministerului Mediului, veniturile la Bugetul de Stat nu urmează să se modifice substanțial.

Experiența statelor care au implementat sistemul REP și au oferit scutiri de taxe agenților economici care ating țintele de reciclare arată că REP

contribuie la reducerea costurilor de gestionare a deșeurilor pentru autoritățile publice, crește eficiența și competitivitatea economică, întrucât producătorii trebuie să ia în considerare costurile asociate cu gestionarea deșeurilor de la începutul procesului de producție, iar acest lucru încurajează inovația și eficiența în producție, făcând produsele mai competitive pe piață. Sistemul REP promovează economia circulară prin încurajarea producției durabile a produselor reutilizabile și reciclabile, aceasta duce la creșterea cererii pentru produsele care sunt proiectate să fie reutilizate și reciclate, reducând astfel consumul de resurse și costurile asociate cu gestionarea deșeurilor. Totodată, introducerea REP-ului creează mii de locuri de muncă noi care nu sunt concentrate în aglomerațiile urbane, aduc plus-valoare produselor incluse în sistemul REP și duc la o competitivitate mai mare a companiilor care îl aplică, iar conform experiențelor statelor EU, REP este cel mai eficient instrument de protecție a naturii din punct de vedere a costurilor, care în cele din urmă duc la scăderea cheltuielilor bugetare destinate regenerării mediului.

Conform datelor prezentate de către SFS, în anul 2022 în baza articolului 11 a Legii nr. 1540/1998 au fost colectate taxe în mărime de 412,0 mil. lei, dintre care – 67,2 mil. lei constituie încasări din taxa pe ambalaje. Modelările economice arată că conform modificărilor propuse, taxa pentru ambalajele care sunt taxate în prezent, ar urma să constituie 40,3 mil. lei, la care se mai adaugă și taxa pentru ambalajele care nu sunt taxate în prezent. Având în vedere lipsa datelor primare, pentru modelarea încasărilor la bugetul de stat din contul ambalajelor pentru care se propune taxarea, s-au folosit date secundare și aproximări generate atât de instituțiile publice cât și de ONG-urile din domeniul mediului. Conform acestor date, încasările pentru ambalajele nou-introduse, urmează să oscileze în anul 2024 între 18 și 20 mil. lei. Astfel, propunerile de modificare a legii urmează să ofere o ușoară relaxare a condițiilor de taxare asupra agenților economici, în sumă de circa 10-15,0 mil. lei anual. Totodată, în situația în care absolut toți agenții economici care furnizează produse ambalate pe piața Republicii Moldova ating țintele de reciclare conform anexei nr.2 din Hotărârea Guvernului nr. 561/2020, bugetul de stat nu ar înregistra nici un venit din taxa pe ambalaje.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare operării modificărilor propuse la Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, urmează a fi modificat formularul Dării de

seamă privind taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului și a Instrucțiunii de completare a acesteia.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul urmează a fi remis pentru a fi supus expertizei de către Centrul de armonizare a legislației în conformitate cu art. 36 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfășurării procesului de avizare.

11. Constatările altor expertize

Proiectul de lege nu necesită alte expertize specializate.

Digitally signed by Coșeru Ina
Date: 2023.05.29 15:42:24 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Deputat în Parlament
Ina Coșeru